

V katerem obsegu je v zdanjih ljudskih šolah uvesti realni pouk?

(Poročal o zemljepisji in zgodovini pri letošnji učiteljski skupščini za šolski ekraj
Ljubljanskega mesta J. Travnar.)

(Dalje in konec.)

Predno svoje poročilo sklenem, mi bodi pri tej priliki dovoljeno izreči še dve želji.

Ker je smoter zgodovinskega uka pred vsem drugim: vedeti zgodovino domačega kraja, svojega domovja, svoje očevine in ker bomo teško kedaj doživeli tacihi beril, katera bi ugajala vsakemu šolskemu okraju posebej, je zelo želeli, da bi kedo izmed mestnega učiteljstva sestavil kratke živatopise za Kranjsko zgodovinsko-znamenitih mož, s posebnim ozirom na tiste, katerim v proslavo so se pred nekaterimi leti imenovali trgi in ulice našega mesta, da ti napisi po mestnih voglih ne bodo za mladino stolnega mesta vojvodine Kranjske samo neme črke, nego da se bode s spoštljivostjo ozirala na ta imena, česar je pa pričakovati le takrat, kadar bode razumela njihov pomen. Jaz mislim, da bi taka knjižica lahko dobila založnika, ker imamo tukaj vender nad 2000 glav šolske mladine; učiteljev skrb bi pa morala biti za njeno mnogobrojno razširjanje. Učenci in učenke imovitejših starišev bi si jo že sami kupili, ubogim in marljivim bi se pa na konci šolskega leta podarila, za kar bi se slavni mestni odbor poprosil za malo podporo; posebno bi se pa lahko ž njo založile mestne šolske knjižnice, kakor tudi one po deželi za mladino višjih razredov in ponovljivnih šol.

Druga moja želja je ta, da bi slavna voditeljstva mestnih šol v to svrhu ukrenila, da bi se v bodoče mestna šolska mladina v realijah poučevala ne samo v tesnih šolskih sobah, nego tudi v prosti naravi zunaj mesta, katera našo prijazno belo Ljubljano tako bujno obdaja. Vsi odlični školniki poudarjajo preveliko korist, katera izvira za realni pouk iz vkupnih izletov vsega razreda s svojim učiteljem na čelu v prosto naravo. In v resnici, koliko zemljepisnih pojmov bi se dalo učencem razložiti z nam tako priročnega, kakor nalašč za tó ustvarjenega Ljubljanskega Grada! Vsakdo izmed nas se je že gotovo sam prepričal (da samo nekaj omenim), kako teško je v šoli otrokom pojasniti štiri glavne strani sveta, še veliko težje, jim dopovedati, kje je Gorenjsko, Dolenjsko in Notranjsko. Z Grada bi se jim vse to lahko predočilo, kazaje na dotično pogorje in hribovje.

In kar se tiče rastleinstva, mislim, da ni pravde o tem, kaj je bolje: pokazati v šoli otrokom samo vejico ali celo samo kos suhega lesa dotičnega drevesa — ali pa reči navzočim v zelenem gozdiči: Otroci, glejte! to vam je hrast, to bukev, to breza i. t. d.

In ko bi pri taki priliki zagledali ptico, katera ravno gnezdo nanaša in bi učitelj živo opisal dečkom težavno delo, katero ima revica, predno si gnezdo naredí in mladiče vzgojí, bi potem ti dečki izvestno nikdar ne razdirali gnejzd, še manj pa preganjali te koristne živalice.

Moja misel je, da bi se ne grešilo ravno zoper postavno razdelitev učnih ur, ako bi se odločilo v ta namen v letu za vsak višji razred vsaj par telovadnih ur. Kajti taki izleti bi tudi zdravju mladine gotovo bolje ugajali, nego da diha zaduhli zrak v gostem prahu v podzemeljski kleti, kjer se nahaja, recimo, telovadnica I. mestne šole.

V „Drugem Berilu“ je pri zemljepisu berilna vaja, v katerej se pripoveduje, kako je oče učitelj svojega sina peljal na goro z namenom, da mu je od tam razlagal nekatere zemljepisne pojme. Ker smo pa učitelji in učiteljice v širjem pomenu tudi očetje in matere sebi v vzgojo izročene mladine, zatorej privoščimo vsej šolski mladini tak pouk, kakoršnega je dajal ta oče učitelj svojemu sinu!